

Gloriosae Memoriae

...Восьмага красавіка мне каторы раз за апошнія пару гадоў давялося быць у Кіеве. Усю ноч падаў сьнег, і на дзявяты пэрон кіеўскага вакзалу цягнік прыбыў засьнежаны і мокры. Праваднічка, зь якой ехаў ужо ня першы раз, вясковая дзеўка з фарбаванымі валасамі, аднекуль з Заходняй Беларусі, жалілася: празь які тыдзень трэба адмыкаць у вагоне на лета вокны, а тутак сясюжа й непагадзь. Праваднічкі бываюць бяз даў прычыны такія гаваркія.

Восьмага красавіка быў аўторак, звычайны будны дзень. Магчыма, ад гэтай слаты на Хрышчаціку было троху менш людзей, як звычайна. Мокры сьнег запавольваў іх рух. У нейкі момант я таксама пацярпеў ад непагоды: на лаўкі каля помніка Панікоўскаму на вуліцы Праразной не было як усесьціся. Яны былі заваленыя сьнегам уперамежку з вадой. На Хрышчаціку я купіў плаўленых сыркой і пайшоў іх есьці ў Інстытут філязофіі, што на Трохсьвяціцельскай. У гастраноме, апрача сыркой, вока зачаліся на багаты асартымэнт рыбнай прадукцыі берасьцейскай фірмы «Санта-Брэмар». Вечар рана завечарэў.

Гэты дзень засядзе ў памяці зь іншай прычыны. Акурат восьмага красавіка недзе за сорок кілямэтраў да Кіева ў аўтамабільнай аварыі забіўся Аляксандар (Сашко) Крывенка. Тое, што ў Беларусі яго імя бадай нікому невядома, не прымяншае маштабу й калярыту гэтай постаці. Журналіст, культурны й палітычны дзяяч, ён за якія-

сьці пятнаццаць гадоў свайго творчага жыцьця выдаваў «модны», глянцавы часопіс «ПіК» (Політыка і Культура), масавую і інтэлектуальную газэты «Поступ» і «Постпоступ», займаўся рознымі тэлевізійнымі і радыёвымі праектамі (сьмерць яго засьпела на пасадзе кіраўніка «Громадскага радыё»), не цураўся палітыкі й грамадзкай дзейнасьці.

Не сказаць, што былі добра знаёмыя з Сашком. Так, пару разоў сустракаліся ў Кіеве й Менску, пілі гарбату, гаварылі. Сашко жыва цікавіўся беларускім жыцьцём, распытваў у мяне розныя яго сакрэцікі. Апошні раз мы бачыліся ў Менску летась. 12 верасьня ён прыехаў да нас начным цягніком. Мы сядзелі ў летняй кавярні на Плошчы Перамогі, папівалі нешта, дыскуталі. Потым ён пайшоў купляць беларускія кніжкі і накупляў іх цэлую торбу — Быкава, Глёбуса, Лукашука...

Нягледзячы на сваю культурную й палітычную вагу, Сашко трымаўся на роўных, не ствараў бар'ераў, не выпінаўся і хацеў падасца лепшым, чым ён насамрэч быў. Жывы чалавек у жывым сьвеце.

Пераглядаю яго леташнія лісты. 9 жніўня: «Ну і де вы, браті? У Кііві вас не чути...» Яго апошні кароткі ліст прыйшоў сёлета 6 студзеня: «З православнымі прывітамі».

Бывай, брацітка. Зямелька табе пухам.

Валер Булгакаў